

• door Gerard Kramer

UITGEZONDEN DOOR DE HEILIGE GEEST

WIE ZENDT ZENDELINGEN ER OP UIT? EEN ZENDINGSORGANISATIE? EEN PLAATSELIJKE GELOOFGEMEENSCHAP? ENKELE VOORAANSTAANDE BROEDERS? OF ZIT HET NOG WEER ANDERS? EN WIE DRAAGT ZORG VOOR HET LEVENSONDERHOUD VAN DE ZENDELINGEN? ACTUELE VRAGEN WAAR WE IN DIT ARTIKEL BIJ STIL WILLEN STAAN.

Zending in de evangeliën

In de evangeliën zien we dat de discipelen rechtstreeks door de Heer geroepen zijn en van Hem te horen kregen welke taak zij fulltime moesten verrichten: 'Komt achter Mij en Ik zal u vissers van mensen maken. Zij nu lieten terstond hun netten achter en volgden Hem' (Mt4:19v.,22). Het was de Heer Jezus Zelf die hen uitzond (Mt10:5,16). Ook na zijn opstanding bleef deze zending van kracht. De Heer verscheen in het midden van zijn discipelen en zei tot hen: 'Zoals de Vader Mij heeft gezonden, zend Ik ook u' (Jh20:21). De Heer die uitzond, zorgde ook dat het de gezondenen aan niets ontbrak: 'En Hij zei tot hen: Toen Ik u uitzond zonder beurs en reiszak en sandalen, kwamen jullie toen iets tekort? Zij nu zeiden: Niets' (Lk22:35).

Zending in de Handelingen

In Hd13 staat een interessante geschiedenis. Er was in Antiochië een plaatselijke gemeente - dat woord kan hier met recht gebruikt worden, want er was nog geen verdeeldheid. Van de gemeente in Antiochië maakte ook Paulus deel uit. Hij was er door Barnabas naar toe gehaald, en samen hadden zij daar een jaar lang onderwijs gegeven (Hd11:26). Inmiddels was deze gemeente gegroeid: in Hd13 wordt melding gemaakt van Simeon Niger, Lucius van Cyrene en Manahan als profeten en leraars naast Paulus en Barnabas. Dit vijftal broeders diende de Heer en vastte. Misschien hebben zij zich wel afgevraagd of het nodig was dat zij allemaal in Antiochië bleven en probeerden zij er op die manier achter te komen wat de Heer van hen vroeg. In ieder geval koos de Heilige Geest deze periode van bidden en vasten uit om een bijzondere mededeling te doen: 'Zondert Mij nu Barnabas en Saulus af voor het werk waartoe Ik hen heb geroepen' (Hd13:2). Wat valt hierbij op?

- 1) *De Geest spreekt het gehele gezelschap aan* - 'zondert ... af' is gebiedende wijs meervoud. Deze vijf dienstknechten kregen de gezamenlijke opdracht twee broeders uit hun midden apart te zetten. Het werd hun samen duidelijk dat deze twee een andere taak kregen.

- 2) *De Geest zondert af voor Zichzelf* - dat is opvallend, omdat wij geneigd zijn direct een mededeling over het nieuwe arbeids-terrein te verwachten. Hier wordt duidelijk dat de Heer door Zijn Geest werkers allereerst voor Zichzelf claimt. Een werker is allereerst beschikbaar voor de Heer; de arbeid komt letterlijk op de tweede plaats.
- 3) *De Geest roept bij name* - er bestaat geen onduidelijkheid over de vraag wie deze bijzondere roeping en zending ten deel vallen: Paulus en Barnabas, en niet Simeon, Lucius of Manahan.
- 4) *De Geest roept tot arbeid* - en niet tot wachten, scholing of Schriftstudie. Met de laatste twee activiteiten is op zichzelf niets mis. Zij dienen echter wel te geschieden met het oog op en in het kader van een concrete roeping tot arbeid. We vinden in de Schrift geen voorbeelden van gelovigen die hun beroepsarbeid opgeven om vervolgens te gaan zitten wachten of de Heer hun nog eens duidelijk zal maken waar zij door hem zullen worden ingezet.
- 5) *De Geest roept* - en niet de plaatselijke gelovigen, en evenmin de ter plaatse of elders functionerende profeten en leraars. Dat houdt anderzijds niet in dat de plaatselijke broeders en zusters of dienstknechten niets met iemands roeping door de Heilige Geest te maken hebben. Dienstknechten die menen door de Heer geroepen te zijn, mogen zich best afvragen of deze overtuiging alleen bij hen persoonlijk of ook bij anderen bestaat.

Toen de Heilige Geest gesproken had, vastten en baden de profeten en leraars te Antiochië opnieuw. Voor zowel de overblijvende drie als voor de vertrekkende twee dienstknechten brak nu een nieuwe situatie aan, die het noodzakelijk maakte zich voor het aangezicht van de Heer te plaatsen. Vervolgens legden de resterende drie dienstknechten hun de handen op en maakten zich zo één met Paulus en Barnabas en hun nieuwe roeping. Tenslotte lieten zij hen gaan. Het woord voor 'laten gaan' heeft iets in zich van 'loslaten' (vgl. Hb13:23), en geeft aan dat de achterblijvende broeders het niet gemakkelijk vonden hen te laten vertrekken (Hd13:3).

Door wie waren Paulus en Barnabas nu uitgezonden? Daarover kan geen misverstand bestaan: door de Heilige Geest. Dit staat nog eens expliciet vermeld in Hd13:4. In hoeverre was de gemeente te Antiochië hier nu bij betrokken geweest? In Hd13:1-4 wordt deze gemeente wel genoemd, maar de beschrijving beperkt zich tot de betrokkenheid van de met name genoemde dienstknechten. Toch kunnen we ons moeilijk voorstellen dat de andere broeders en zusters hierin niet gekend zijn en niet eveneens voor de vertrekkende zendelingen gebeden hebben. In Hd14:26 lezen we namelijk dat Paulus en Barnabas na een lange reis terugkeerden naar Antiochië, 'waar zij aan de genade van God waren opgedragen voor het werk dat zij hadden volbracht'. Daar vergaderden zij niet slechts de profeten en leraars, maar de gemeente en berichtten alles wat God met hen gedaan had.

Zending in de brieven

Met name in de brieven van Paulus vinden we enkele belangrijke beginselen in verband met fulltime arbeid voor de Heer. In 1Ko9:5v. schrijft Paulus dat behalve de apostelen ook mensen als Barnabas (die overigens in Hd14:14 ook een apostel wordt genoemd!) het recht hadden op materiële ondersteuning door de gemeenten. Wie het geestelijke zaait, mag het stoffelijke maaien. Paulus beroept zich daarbij op een verordening van de Heer: wie het evangelie verkondigen, mogen van het evangelie leven (vs.14). Hier kunnen we denken aan Mt10:10, waar de Heer zegt: 'de arbeider is zijn voedsel waard', of: 'de arbeider is zijn loon waard' (Lk10:7). We kunnen ook denken aan 1Tm5:17-18. In deze laatste Schriftplaats gaat het over oudsten die arbeiden in woord en leer. Ook wie zulke arbeid verrichten, hebben recht op materiële ondersteuning. Niet alle gemeenten waren kennelijk trouw in hun ondersteuning. Paulus schrijft in Fp4:12 dat hij perioden van honger en gebrek kende, afgewisseld door tijden van verzadiging en overvloed. Toch doet hij nergens pogingen een permanente geldstroom te genereren. Evenmin roept hij de gemeenten

op voortaan vaste verdeelsleutels te gaan hanteren bij de verdeling van de gelden. Hij prijst de Filippiërs slechts omdat ze weer aan hem hebben gedacht, zoals ze dat ook in het verleden hadden gedaan.

Dat gemeenten de aangewezen kanalen zijn om niet alleen zendelingen te onderhouden, maar ook materiële nood van gelovigen in het algemeen te lenigen, blijkt uit 2Ko8:1. Daar prijst Paulus de gemeenten van Macedonië om hun vrijgevigheid, en stelt hen de gemeente te Korinthe ten voorbeeld (vss.6,11). Overigens schaamde Paulus zich er niet voor om tijdelijk gewone beroepsarbeid te verrichten als de materiële ondersteuning uitbleef of als hij deze in bepaalde gevallen niet wilde ontvangen; zie 1Th2:6,9; 2Th3:7-9; vgl. Hd18:3-5.

Wat nu?

Soms wordt gezegd dat dit allemaal in onze tijd 'natuurlijk' niet meer kan. Tegenwoordig zenden ook kerken, gemeenten en groepen mensen uit naar verre gebieden. Daarnaast zijn er zendingsorganisaties. Sommige daarvan sturen mensen alleen op pad als er voor hen een vriendenkring financieel garant staat voor een regelmatig inkomen. Voorstanders van deze werkwijze stellen dat sommige landen geen zendelingen toelaten die niet binnen het kader van een organisatie en /of zonder vaste bron van inkomsten werken. Men moet dus wel, is dan de gedachte. Andere organisaties willen slechts werken met zgn. 'geloofszendingen'. Deze organisaties werken coördinerend en organiserend voor zendelingen die geen financiële afspraken met een achterban hebben, maar voor hun inkomen volledig op de Heer vertrouwen.

Weer andere zendelingen werken in het geheel niet binnen het kader van welke organisatie dan ook. Elke zending, elke gemeente zal zich zelf moeten afvragen op welke wijze men wil handelen en daarbij toch binnen de kaders van de Schrift blijven. Wat in ieder geval niet in de Schrift voorkomt, is een plaatselijke gemeente die het initiatief neemt mensen naar het zendings-terrein te sturen. Het gezonden worden blijft

ten diepste iets tussen de zendelingen en hun hemelse Zender. Wat natuurlijk niet wegneemt dat het een goede zaak is als in gemeenten een missionair klimaat heerst, waardoor men positief staat tegenover zending en het denken daarover stimuleert. Wat het werken met organisaties betreft: natuurlijk moet ieder in zijn of haar eigen gemoed ten volle verzekerd zijn. Vele christenen doen in een dergelijk verband prachtig werk. Maar durven we de beschreven mogelijkheden ook aan de Schrift te toetsen, of vinden we al snel goed wat gangbaar is geworden? Nog altijd is het de Heer die deuren opent of sluit, en die daarbij de harten van de koningen neigt als waterbeken (vgl. Sp21:1). Zou Hij op het gebed van de zijnen niet nog steeds doen wat bij mensen onmogelijk is, nl. gebieden ('deuren', zie 1Ko16:9; 2Ko2:12; Ko4:3) voor zendelingen openen, ondanks de activiteiten van tegenstanders? Zendelingen zijn immers afgezonderd voor de Heer die hen rechtstreeks kan inzetten waar Hij wil. En natuurlijk kan de Heer daarvoor een organisatie gebruiken, maar ligt het voor de hand om daar meteen aan te denken?

En zou de Heer ook in onze tijd geen beloner zijn van hen die in alles alleen van Hem afhankelijk willen zijn, ook wat hun dagelijkse behoeften betreft? De Heer is nooit een schuldenaar van zijn dienstknechten. Wie dat geloof niet heeft, zou zich moeten afvragen of hij werkelijk door de Heer tot zendingswerk geroepen is of misschien toch (een beetje?) op mensen vertrouwt. Anderzijds hebben juist de christelijke geloofsgemeenschappen, waar sterk wordt gewezen op het belang van 'geloofszendingen', de verantwoordelijkheid zich ernstig af te vragen in hoeverre ze zich niet veel vaker kunnen laten gebruiken om werkers van de Heer in de zendingsgebieden te ondersteunen.

'De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinig; smeekt dan de Heer van de oogst dat Hij arbeiders in zijn oogst uitstuurt' (Mt9:37-38) ■